

Biliyorum bazı okurlar aksini iddia edecektir ama başlıkta yapılan saptama doğrudur.

Tarihten korkmak, onu hatırlamaktan korkmak ya da daha iyisi bazı bölümlerini hiç öğrenmemektir. Hiç kimse tarihi toptan reddetmez; tarihten korkmak, onun işinize gelen yanlarını hatırlamak demektir. Başka yanları olduğunu da bir oranda bilirsiniz ama bu konuda susmayı ya da en iyisi öğrenmemeyi tercih edersiniz.

Bugünkü somut bir örnekten hareket ederek bunu geçmişteki yine somut bir örneğe bağlayacağım.

TKP adaylarını ilan ederken HDP'nin düzen partisi olduğunu vurgulamış. HDP'nin programında sosyalizm hedeflenmediğine göre, bu onun düzen partisi olduğu anlamına gelir; gerekçe bu şekilde ifade ediliyor.

Konuya HDP üzerine açıklamalar yapmak yönünden değil, farklı bir yönden yaklaşacağım: programınızda sosyalizmin yer alması ve dahası komünizmi hedeflemeniz, sizin düzen karşıtı olduğunuz anlamına mı gelir?

Her zaman böyle olmaz.

Örnek olarak 1960'lı yıllarda Latin Amerika ülkelerindeki komünist partilerini vereceğim ama daha önce 1950'li yılların Kübasından başlamak gerekir.

1959 başında devrimci ordunun Havana'ya girmesiyle Batista diktatörlüğünün kesin olarak sona ermesi gerçekleşti. Bu devrimde o dönem Sosyalist Parti adını taşıyan komünist partisi yer almıyordu. Devrimi gerçekleştiren 26 Temmuz Hareketi idi. Sosyalist Parti Batista diktatörlüğü

altında sosyalizmi savunarak, işçi sınıfı içinde örgütlenerek varlığını sürdürüyordu. Fidel Castro ve arkadaşlarının başlattığı silahlı mücadeleyi maceracılık olarak reddetmişti.

Sonraki yıllarda Fidel Castro ile Latin Amerika ülkelerindeki komünist partileri arasında şiddetli bir tartışma başlar. Venezüella Komünist Partisi Küba'yı başka partilerin iç işlerine karışmakla suçlar. Bu tür partiler sosyalizmi savunmaktadırlar ama sosyalizm diye sorunları yoktur. Diktatörlük altında rahatları yerindedir. Bazı sendikaların yönetiminde bulunmaktadırlar, işçi sınıfı içinde belirli bir örgütlülükleri vardır, seçim ve bazen da grev dışında rejime karşı farklı mücadele biçimlerine de karşıdırlar.

Havana'da toplanan Üç Kıta (Trikontinental) konferanslarında bu partilerin çizgisi mahkum edilir. Bu gibi partilerin devrim amacı yoktur, sosyalist-komünist görünmek onlara yetmektedir. Diktatörlük rejimlerinde özel baskı gördükleri de söylenemez.

Venezüella'da başlayan gerilla mücadelesi karşısında düzenin yanı sıra komünist partisini de bulur. Parti Merkez Komitesi üyesi Douglas Bravo bu faaliyeti nedeniyle partiden ihraç edilir.

Bolivya Komünist Partisi de parçalanacak ve gençlik örgütü Che'nin gerillasına katılacaktır.

Latin Amerika'da iki devrim gerçekleşir: Küba ve Nikaragua. İkisinde de komünist partisi geri plandadır.

Görüldüğü üzere bir partinin programında sosyalizm yazması, komünizmi hedeflemesi ve hatta işçi sınıfı içinde bile az çok örgütlü olması (Türkiye'de bu bile yoktur) onun düzen karşıtı olmasını gerektirmiyor. Lafta böyledir ve gerisi de bulunmamaktadır.

Küba'da devrim komünist partisi engeli etkisiz kılınarak gerçekleşmiştir. Küba kapitalist bir ülke olmasına rağmen devrimin asıl gücünü kır ve kentteki küçük üreticilikle öğrenciler ve aydınlar oluşturmuştur. 26 Temmuz Hareketi'nin işçilerle de bağı bulunmakla birlikte bu alanda asıl örgütlü olan komünist partisiydi. Silahlı mücadele başarıya ulaştıkça parti de mecburen devrime katılacaktır.

20. yüzyıl boyunca bütün sosyalist devrimler dönemin hakim komünist anlayışına ve örgütlenmesine karşı çıkılarak, ondan kopularak gerçekleşmiştir.

Sovyet devrimi İkinci Enternasyonal partilerinin savaşı destekleyen çizgisini reddederek gerçekleşti. Sosyal demokrasi adının kirlendiği düşünülerek komünist adı kullanılmaya başlandı ve Üçüncü Enternasyonal kuruldu.

Çin devrimi III. Enternasyonal'in ulusal burjuvaziyle ittifak çizgisini (bu aynı zamanda Lenin'in görüşüydü) reddederek başarıya ulaştı. Bu çizgiye uyduklarında yaşadıkları Şanghay katliamının ardından farklı bir çizgiye yöneldiler. Bu ittifakı reddetmediler ama bunun güvenilmez bir ittifak olduğunu bilerek hareket ettiler.

Tarihte komünist partisinin önderlik etmediği ilk sosyalist devrimi ise Küba'da gerçekleşecekti.

1960'lı yıllarda Latin Amerika ülkelerinde komünist partisi olmak, programında sosyalizmi savunmak, komünizmi hedeflemek ve hatta işçi sınıfı içinde bir oranda örgütlü olmakla düzen karşıtı olmanın aynı şey olmadığı görüldü.

Bu partiler diktatörlük düzenleri içinde pek sıkıntı çekmeden yaşadılar.

Ve bu tarih o bölgeye ve o döneme özgü kalmadı.